

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/2/2026
Identifikačné číslo spisu: 6125402091
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6125402091.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Mgr. Andrej Semela, súdny exekútor, so sídlom Lichnerova 23, Senec, IČO: 31 810 098, zastúpený advokátskou kanceláriou LÖWY & LÖWY s. r. o., so sídlom Slowackého 56, Bratislava, IČO: 47 236 230, proti žalovanému Oberbank AG, so sídlom Untere Donaulände 28, 4020 Linz, Rakúska republika, identifikačné číslo: FN 79063w, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, so sídlom Prievozska 4/A, Bratislava, IČO: 36 861 146, zastúpenému advokátskou kanceláriou Nosko & Partners s. r. o., so sídlom Podjavorinskej 2, Bratislava, IČO: 36 860 107, o zaplatenie 3 835,36 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“ alebo „postupujúci súd“) v upomínacom konaní vydal dňa 17. októbra 2025 platobný rozkaz sp. zn. 35Up/1264/2025, proti ktorému podal žalovaný včas odpor s vecným odôvodnením.
2. Na základe návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) Okresný súd Banská Bystrica listom zo 14. novembra 2025 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie, a to bez bližšieho zdôvodnenia.
3. Mestský súd Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému postupujúcemu súdu a predkladajúcemu súdu na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP.

4. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že predmetom konania je zaplatenie sumy 3 835,36 eura, ktorá bola zo strany žalovaného odňatá z účtu žalobcu, na základe storno príkazu na úhradu, pričom zdôraznil, že žalobca nie je klientom žalovaného, a teda medzi stranami sporu neexistuje žiadny zmluvný (obchodnoprávny) vzťah. Predkladajúci súd uviedol, že zákon pre Mestský súd Bratislava III neupravuje miestnu príslušnosť, ale výlučne kauzálnu príslušnosť v ustanoveniach § 22 písm. a), § 23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 a § 29 CSP pre určité, konkrétne definované typy sporov s tým, že v predmetnej veci sa nejedná o žiadny z týchto typov sporov, a preto predkladajúci súd nie je zákonom povolaným na jeho prejednanie a rozhodnutie. Pre založenie kauzálnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor. O obchodnoprávny spor môže ísť vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah (podľa tretej časti Obchodného zákonníka). Predkladajúci súd poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. ObdoV/23/2003 z 27. októbra 2004 v zmysle ktorého, ak hmotnoprávny, prípadne procesný predpis výslovne neustanovuje, že tú-ktorú vec treba považovať za vec obchodnú, potom v zásade platí, že takáto vec obchodnou vecou ani nie je. V predmetnom spore sa žalobca domáha náhrady škody, pričom medzi stranami sporu neexistuje žiadny obchodnoprávny vzťah. Nejde teda o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, pri vzniku ktorého je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Na predmetný právny vzťah nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, predmet daného sporu nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ods. 6 a § 262 Obchodného zákonníka. Vzťah medzi stranami sporu je plne podriadený pod zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) s možnosťou aplikácie zákona č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Predkladajúci súd argumentoval tým, že žalobca je súdnym exekútorom, a teda nie je podnikateľom v tradičnom zmysle, pretože jeho činnosť je špecifická, vykonáva ju na základe zákona ako poverený orgán štátnej moci, nie primárne za účelom zisku, hoci je odmeňovaný a má živnostenské oprávnenie, ale jeho funkcia nie je klasickým podnikaním. V tejto súvislosti predkladajúci súd poukázal na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndob/16/2024 z 12. februára 2025, sp. zn. 2Ndob/41/2024 z 28. novembra 2024, sp. zn. 4Ndob/5/2025 z 31. marca 2025, sp. zn. 5Ndob/5/2025 z 26. februára 2025 a sp. zn. 3Ndob/76/2024 z 18. februára 2025. Záverom predkladajúci súd uviedol, že postup upomínacieho súdu pri postupovaní sporu bol nesprávny, keďže nezohľadnil rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, v zmysle ktorej je takýto spor sporom občianskoprávnym, na ktorého prejednanie a rozhodnutie je príslušný Mestský súd Bratislava IV a nie Mestský súd Bratislava III.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z., odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je

ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 2 CSP, všeobecným súdom zahraničnej právnickej osoby je súd, v ktorého obvode je v Slovenskej republike umiestnená organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby.

11. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

12. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

14. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

15. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

16. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 261 ods. 8 Obchodného zákonníka, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

19. Podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku, exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ďalej len „exekučná činnosť“).

20. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

21. Najvyšší súd zo súdneho spisu zistil, že žalobca žalobou uplatnený nárok zdôvodnil tým, že ako súdny exekútor v exekučnom konaní voči povinnému (Sampaca s.r.o.) zrealizoval 29. decembra 2023 exekučný príkaz prikázaním pohľadávky z účtu povinného vedeného žalovaným. Na depozitný účet žalobcu ako súdneho exekútora bola 29. decembra 2023 pripísaná suma 3 815,96 eura a 2. januára 2024 suma 19,40 eura, celkovo tak suma 3 835,36 eura, pričom vymožené finančné prostriedky boli žalobcom v nadväznosti na to rozúčtované a poukázané oprávnenému. Následne dňa 9. januára 2024 došlo zo strany žalovaného k stornovaniu oboch platobných transakcií, čím došlo k protiprávnemu odňatiu peňazí z účtu žalobcu ako súdneho exekútora patriacich inému veriteľovi, resp. iným veriteľom, keďže finančné prostriedky vymožené od povinného boli už odpísané z depozitného účtu žalobcu, a teda predmetné finančné prostriedky povinného na účte žalobcu v tom čase už neboli. Keď teda došlo zo strany žalovaného k neoprávnenému odňatiu finančných prostriedkov z osobitného účtu žalobcu, tak sa

na predmetnom účte už nenachádzali finančné prostriedky povinného, nakoľko tieto boli už skôr riadne rozúčtované a poukázané oprávnenému, pričom aj zákonné trovy súdneho exekútora už nepatrili povinnému, ale boli odmenou súdneho exekútora za vymożenie exekúcie.

22. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny alebo občianskoprávny spor, ktorý ako pojem procesného práva nie je v predpisoch upravujúcich konanie pre súdmi v súkromnoprávnych sporoch a iných súkromnoprávnych veciach (CSP) definovaný, a preto je potrebné pre jeho vymedzenie vychádzať z predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy občianskoprávne vzťahy, teda predovšetkým z Obchodného zákonníka ako *lex specialis* a Občianskeho zákonníka ako *lex generalis* (sp. zn. 5Ndc/13/2024).

23. To, či v tom-ktorom prípade ide o obchodnoprávny spor, závisí od predmetu civilného sporového konania, ktorý je daný skutkovým a právnym vymedzením uplatneného nároku v žalobe. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa domáha. V okolnostiach konkrétneho prípadu nepôjde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritériá určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania (sp. zn. 6Ndc/15/2019).

24. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého vznikol spor. Určujúcou normou je v tomto prípade ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka, obsahujúce vymedzenie obchodných záväzkových vzťahov. V danom prípade žalobca a žalovaný síce formálne zodpovedajú definícií podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. a), resp. c) Obchodného zákonníka, preto nie je a priori vylúčené použitie § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka je však zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku. Z hľadiska obchodného záväzkového vzťahu by muselo ísť na strane podnikateľa o výkon jeho podnikateľskej činnosti. Uvedené požiadavky musia byť splnené pri vzniku záväzkového vzťahu, v opačnom prípade o obchodnoprávny vzťah nepôjde. Pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti jednotlivého záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. Z ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone (sp. zn. 5Ndc/13/2024).

25. Základnou podmienkou toho, aby záväzkový vzťah bolo možné charakterizovať ako obchodnoprávny je, že musí ísť o záväzkový (právny) vzťah medzi podnikateľmi (subjektívne kritérium). V predmetnom konaní vystupujú ako (proti)strany sporu na strane žalobcu súdny exekútor, ktorý je za istých podmienok podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka a na strane žalovaného obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri, ktorá je taktiež podnikateľom v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že podmienka obchodnoprávnej povahy strán sporu je splnená.

26. Druhou podmienkou je, že záväzkový vzťah medzi podnikateľmi sa pri jeho vzniku, s prihliadnutím na všetky okolnosti, týka ich podnikateľskej činnosti. Z ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zákon nevyžaduje, aby išlo o vzťah, ktorý bezprostredne a výhradne odzrkadľuje (kopíruje) predmet podnikania zainteresovaných subjektov, ale ide o voľnejšiu dikciu, ktorá umožňuje pod množinu obchodnoprávnych záväzkov začleniť aj tie záväzkové vzťahy, ktoré majú určitý súvis, rôznym spôsobom sa týkajú podnikateľskej činnosti daných subjektov, a teda pôjde o záväzky vzniknuté aj z činností súvisiacich s predmetom podnikania (t. j. činností zabezpečujúcich chod a rozvoj podniku, tzv. akcesorické činnosti). Nemusí teda ísť len o záväzkový vzťah, ktorým sa priamo a bezprostredne realizuje predmet podnikania zapísaný v príslušnom (najmä živnostenskom, obchodnom) registri, ale postačuje, aby záväzok súvisel s podnikateľskou činnosťou strán. To, či sú v tom ktorom jednotlivom prípade splnené zákonné kritériá stanovené v § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka pre obchodné

záväzkové vzťahy strán, závisí od posúdenia konkrétnych okolností v danej veci, čo rovnako platí aj pre posúdenie, či daná vec predstavuje obchodnoprávny spor (§ 22, § 34 CSP).

27. V posudzovanom prípade je tak predmetom konania nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť v nadväznosti na výkon jeho činnosti ako súdneho exekútora v rámci exekučného konania, keď najskôr prikázanim pohľadávky z účtu povinného vedeného žalovaným ako bankou vymohol od povinného sumu 3 835,36 eura, pričom následne túto sumu v zmysle vyúčtovania exekúcie rozúčtoval a poukázal oprávnenému. Následne však žalovaný tieto ním vykonané finančné transakcie (platby) stornoval, čím fakticky došlo k odňatiu iných než od povinného vymožených finančných prostriedkov z depozitného účtu žalobcu. Žalovaným odňaté finančné prostriedky predstavovali odmenu žalobcu ako súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti, resp. finančné prostriedky vymožené žalobcom v rámci iných exekučných konaní pre iných oprávnených veriteľov.

28. Podľa názoru najvyššieho súdu žalobný nárok nie je odvodený, resp. nevyplýva z podnikateľskej činnosti žalobcu ako súdneho exekútora, ale spor sa týka jeho postavenia a činnosti, a teda súvisí s exekučnou činnosťou exekútora v exekučných konaniach podľa poverenia súdu. V takom prípade je právny status exekútora (v rozsahu exekučného poverenia) odvodený od súdu ako štátneho orgánu, ktorý vykonáva súdnu právomoc, pričom v zmysle § 5 ods. 2 Exekučného poriadku je jeho činnosť výkonom verejnej moci.

29. Pre založenie kauzálnej príslušnosti na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 CSP nestačí, že ide o spor medzi právnickými osobami, resp. podnikateľmi, ale je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah, spravujúci sa ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka.

30. Pri vzniku záväzkového vzťahu žalobca vystupoval ako súdny exekútor, t. j. ako štátom určená a splnomocnená osoba na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov a realizoval činnosť, ktorá je výkonom verejnej moci, čo zároveň vylučuje, aby bol v tejto pozícii označený za podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka (pozri § 2 ods. 1 a § 5 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodujúca je právna povaha nároku uplatňovaného v tomto konaní, pričom je zrejmé, že strany sporu medzi sebou neuzavreli žiadny zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah.

31. Vzhľadom na to, že žalobou uplatnený nárok súvisí s pôsobením, že bol ako verejný činiteľ a najvyšší súd uzavrel, že nejde o spor z obchodnoprávneho záväzkového vzťahu medzi dvomi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti spadajúci pod ustanovenie § 261 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, ani pod tzv. absolútne obchodnozväzkové vzťahy podľa § 261 od. 6 Obchodného zákonníka, či fakultatívne obchodnozväzkové vzťahy podľa § 262 Obchodného zákonníka. Keďže nie sú splnené zákonné predpoklady, aby sa na záväzkový vzťah sporových strán vzťahovali ustanovenia tretej časti Obchodného zákonníka, posudzovaný spor nie je obchodnoprávnym sporom, na konanie v ktorom by bola založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP.

32. Nakoľko najvyšší súd dospel k záveru, že predmetný spor je občianskoprávnym sporom, nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vyhodnotil ako dôvodný, v dôsledku čoho rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie v tomto občianskoprávnom spore je podľa adresy sídla žalovaného (vecne a miestne) príslušný Mestský súd Bratislava IV ako všeobecný súd žalovaného podľa § 12 ods. 2 v spojení s § 15 ods. 1 CSP.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.